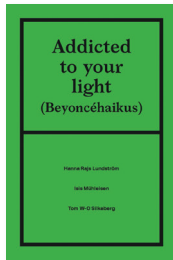
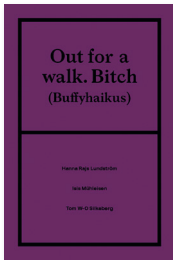

KRITIK

SÅ SAMTIDA DIKTER ATT JAG FÖRST SÄGER NEJ SEN SÄGER OKEJ DÅ

Mats O. Svensson

Poesi

Out for a walk. Bitch
(Buffyhaikus),

Addicted to your light
(Beyoncéhaikus)

*Hanna Rajs Lundström, Isis Mühleisen
och Tom William-Olsson Silkeberg
AFV Press, 2014*

Jag har två böcker framför mig – eller nej, snarare häften och den ena är en pdf, men vi säger två böcker för det är enklare – *Out for a walk. Bitch (Buffyhaikus)* och *Addicted to your light (Beyoncéhaikus)*, båda två är skrivna av Hanna Rajs Lundström, Isis Mühleisen och Tom William-Olsson Silkeberg. Tre om inte välkända, så i alla fall tongivande inom den unga svenska poesin.

Jag erkänner direkt, det är ingen mening med att hymla om saken: jag känner en svag men instinktiv ovilja mot folk som är födda in i kulturen, poeter som är barn till poeter, författare som är författares avkommor. Ni har fått språket på silversked, ni har döpts genom att den väg som så många andra drömmer om att ta har rispats in i era pannor. Jag ser efternamnen på böckerna och känner ett svagt agg dunka där, kanske någonstans vid halsgropen. Men så får man inte säga som kritiker, för som kritiker ska du lyssna, ta in och förstå. Du ska vara

blank, ja, neutral, inte bära med dig bagage. Visst, alla vet att du som kritiker alltid har förutfattade meningar, det är ingen som låtsas som om att du läser en nyöversättning av Inger Christensen på samma sätt som en roman av Hanne-Vibeke Holst, men under läsningen ska du kunna öppna dig, försöka ta in texten på dess egna premisser, och ja, det lyckas ofta, man själv och texten förändras under läsningens gång; den entusiasm man bar med sig när boken öppnades kan släckas och vice versa, den kyliga skepticismen kan tinas upp. Men vem vet hur den initiala förförståelsen påverkat själva läsningen, en del, men förhoppningsvis inte i allt för hög grad. Samtidigt: jag är en ung kritiker och dessa är unga poeter och jag drivs av ett begär – ja, det är därför jag recenserar dessa böcker – att vara deras första uttolkare. Men sådant får man inte heller skriva. Man ska skriva om texten, lyssna in den, kanske tolka eller förmedla sina känslor under läsningen, vara affirmerande.

Jag har aldrig lyssnat på Beyoncé, sett högst en handfull *Buffy*-avsnitt för kanske tio år sen, efter skolan, slöttittandes på ZTV. Det är en typ av populärkultur som jag ställer mig likgiltig till. Så jag börjar läsa: ”buffy och angel / allt som suger i världen / ingen kemi alls”; ”man kan se alla / episoder på netflix / slut på csn”.

Jag tänker: vilka personer kan skriva om *Buffy* och Beyoncé och fortfarande behålla ansiktet? Jag tänker: inte alla, kanske är det snarare en fråga om att våga än att göra. Ett medfött kulturellt självförtroende som gör det möjligt att lyfta in populärkulturen i den traditionstyngda haikuformen. Jag är inte alls ogin mot ambitionen utan tycker tvärt om att det finns något kittlande i raderna ”går in på facebook / och lyssnar på end of time / du var i min dröm”, på samma sätt som Theis Ørntoft när han i en av årets bästa diktsamlingar, *Digte 2014*, skriver ”hver gang jeg lytter til en partipolitiker / får jeg det fysisk dårligt / så derfor googler jeg *the biggest salmon ever caught / jeg googler 9/11 shot from amazing angle*”.

Populärkulturen är vårt gemensamma språk, läser jag i en artikel om releasefesten för bland annat *Out for a walk*. *Bitch (Buffyhaikus)* och *Addicted to your light (Beyoncéhaikus)*. Nej, vill jag invända, för vilka är egentligen ”vi” här? Men å andra sidan beskriver poesin en verklighet som är lätt att relatera till: ”jag vill starta band / tänker typ ’bow down bitches’ / kollar min email” – även för oss som varken tittar på *Buffy* eller lyssnar på Beyoncé – för att den tar avstamp i fenomen som är igenkännbara och därmed laddar dikterna. *Buffy* och Beyoncé blir i dikterna till utbytbara tecken, så kallade flytande signifikanter som det samtida varat, med alla sina känslor, ting och sysslar kan knytas till. Vilket gör att jag ändå säger okej, låt gå. Det finns faktiskt någonting här.